

L-ANGLU U X-XITAN

Ta' PAWLU MIFSUD

Hu kien lahaq kap f'dak l-ufficcju. Hu. Is-Sur Manwel Borges, raġel ta' erbghin sena, bejn qasir u mhux, bejn ohxon u rqiq, bejn ikreh u sabih. Fuq kollox għażeb. U qabel kull haġ'ohra bniedem ta' kuxjenza. Jahdem daqs min jahdem, u jaf jorganizza kull fejn ikun, u x-xoghol dejjem miexi harir. Il-hmerija kienet li dawk li kienu jinzertaw mieghu kienu jitmezmzu nitfa wahda minhabba li kien ikollhom isistu huma wkoll. Mhux li se jaqtgħu l-blat jew se jherra saħħithom. Imma kienu jridu jahdmu dik in-naqra wahda iktar mis-soltu, iktar milli kienu jixtiequ, iktar milli kienu mdrrijin.

U issa kien lahaq kap u baġtuh f'ufficcju fejn sab ruħu mdawwar minn ġemgħa żgħażaġħ tajpisti u skrivani kollha għadhom tarjin, kollha fl-aħjar tagħhom, u aktarx li s-sitta li kienu moħħ ir-riħ. Imma s-Sur Manwel ma habbelx rasu u mill-ewwel erhielha jdur magħhom u jfihemhom bil-kwiet u bl-edukazzjoni kollha dak li kien jippretendi minnhom. Minn kull wiehed u wahda minnhom. Xoghol nadif, magħmul bil-għaqal, mingħajr xejn għaġġla imma ma jaqtax u ma jibqax lura. Ma kienx se jhabbel moħħu jekk kultant jiċċajta xi wahda bejniethom sakemm ma jkunx hemm esagerazzjoni u dak li jingħad ma jkunx iħammad il-wiċċ ta' min jisma'.

Mis-sitta li kien hemm jahdmu fl-ufficcju tas-sur Manwel, erbgha kienu tfajliet, taħlita ta' tnejn koroh u tnejn sbieh. It-tnejn l-ohra kienu guvintur li xejn ma jimporta jekk kinux helwin jew le. Għal min hu raġel mhix haġa ta' htieġa kbira li jkun gustuż, iktar jaqbilla jkun biezel, ta' karattru sod u jaf x'għandu jagħmel biex jaqdef 'il quddiem kemm jista' fil-ħajja. Minnhom is-sitta kien hemm wahda mill-koroh li hadet grazzja mal-prinċipal ma' l-ewwel daqqa t'għajn li tatu u wahlhitha f'moħħha li taħdem u tistinka biex toghġbu kemm tista'. Ma rridx nahseb li kellha xi tir f'rasha, ngħidu ahna, li tizzewġu, ladarba s-Sur Manwel kien jiġi missierha miż-żmien. U kieku stess wiehed irid jifhem li hu kien jitbażza' tant min-nisa li f'moħħu kien ilu li fassalha li jibqa' jgħix mingħajr mara sat-tmiem ta' hajtu. Imma biex inkomplu bil-ġrajja tagħna, nissuktaw ngħidu li kien hemm ukoll wahda mit-tfajliet is-sbieħ li baġditu f'qalbha ċumm blumm. Hekk, bla ebda raġuni ta' xejn, jew għax forsi kienet tarah ikreh f'għajnejha. U għaldaqstant, wahlhitha f'rasha li titnikker kemm tiflaħ fix-xoghol biex tinkih u tarah jinkwieta. U tiehu gost u pjaċir hi fil-qalb kapriċċuża li kellha.

L-erbgha l-ohra, iż-żewġ tfajliet li kien fadal u ż-żewġ guvintur ma kienu jinkwitaw xejn. Għalihom is-Sur Manwel u s-Sur Paċikk u

s-Sur Tumas kien kollu wiehed. Jagħmlu dak li għandhom jagħmlu u barra bid-daqq.

Imma mhux hekk kienu t-tnejn li semmejna: il-kerha kienet dejjem tindiehes mal-kap tagħha mill-aħjar li tista', iddur bih u taqdih f'kollox u f'ħakka t'għajn, taqbeż għalih ma' sħabha l-iktar meta ma jkun hemm hu. U sikwit tiġġiel d ma' schbitha s-sabiha li kienet tiddehek bis-Sur Manwel bla mistħija ta' xejn imqar f'wiċċu f'xi waqtiet. Kont tistenna li dawn it-tnejn għad xi darba jaqdbu f'xulxin u jagħtu daqqtejn ukoll. U dan kollu minħabba l-prinċipal tagħhom: is-sur Manwel Borges.

Kif għedna, ladarba dan is-Sur Manwel ma kienx xi bahnan u għajnejh kienu jkunu dejjem nofshom miftuha għalli jkun qed jiġri madwaru, malajr intebah bl-affari kollha. Fehem dlonk li t-tfajla l-kerha kienet lesta biex tħalli hajjitha għalih u li t-tfajla s-sabiha kienet tixtieq tarah mgħallaq f'nofs ta' misrah. U mingħajr ma qagħad jaḡhti każ iżżejjed u jgħarbel għaliex hekk u mhux hekk, baqa' biex ma jurihom b'xejn. La lilhom it-tnejn u lanqas lill-erbgha l-oħra. U x-xhur baqghu jgerrbu, ix-xogħol mexxa tajjeb, u l-hajja ndrat. Indrat minn kulhadd. Sakemm.....

Sakemm jum fost l-oħrajn grať haġa li qalbet il-folja ta' taħt fuq u r-rota li kienet iddur mix-xellug għal-lemin waqfet u hadet x-xejra kontra u bdiet iddur mil-lemin għax-xellug. Tgħiduli x'gara sewwa mela? Gara li meta s-Sur Manwel ġie mitlub jirrikkmanda waħda mit-tfajlet tajpisti li kellu halli tilhaq fi grad oghla u tmur taħdem f'dipartiment aqua, hu ma rahiex bi kbira li jirrikkmanda bi sħiħ lil dik it-tfajla s-sabiha. Lil dik li ma kellhiex grazzja miegħu. U sar kif qal hu. It-tfajla s-sabiha lahqet u marret minn hemm u flokha tawh ġuvni li bħall-erbgha l-oħra ma kienx jimpurtah wisq min kien il-kap ta' l-uffiċċju tiegħu sakemm hu jagħmel dmiru.

Imma gara wkoll li s-Sur Manwel ma kienx għad baqagħlu min ihobbu mhabba barranija fl-uffiċċju għax it-tfajla l-kerha kienet haditha bi kbira wisq li l-oħra hadet hlas tajjeb meta fis-sewwa ma kienx haqqa. Hi kien jixirqilha wisq iktar minn dik. U minn dak il-waqt it-tfajla l-kerha tfanstet bi sħiħ u lis-Sur Manwel ma baqgħetx iżżejgħel bih għalkemm ma nistgħux ngħidu li saret tobogħdu.

It-tfajla s-sabiha, għalkemm mistaġġba hi wkoll għal dak l-għemil stramb tas-Sur Manwel, fehmet li hu kien heles minnha pulit pulit. Sab l-okkażjoni u taha l-addiju minnufih. Kien x'kien, l-istmerija li kellha għas-sur Manwel kienet intemmet u kull meta tarah kienet tieqaf tkellmu u tifrax bih qisha ltaqgħet ma' l-anġlu kustodju tagħha. Imma hu kien jehles u jahrab minnha fi ftit żmien u dejjem iġibilha l-iskuża li kien ikun mgħaġġel. Mgħaġġel biex jiskansa minnha. Tfajla anġlu bħal dik! Jew aħjar tfajla xitan bħal dik!